

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĐI
Siyaset Planlama Genel M¼d¼r Yardımcılığı

7/14247
GK: 157

ÇOK İVEDİ

Sayı : B.06.0.SPGY.0.0-026.21 -2010/241704
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Mustafa
Kemal Cengiz

30 Temmuz 2010

TBMM BAŐKANLIĐINA

İlgi: 10.05.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/14247-22805/46981 sayılı yazıları.

Çanakkale Milletvekili Mustafa Kemal Cengiz'in 7/14247 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Ahmet DAVUTOĐLU
DıŐıŐleri Bakanı

Ek: 2 sayfa.

ÇANAKKALE MİLLETVEKİLİ MUSTAFA KEMAL CENGİZ'İN
SAYIN BAKANIMIZA YÖNELTİĞİ
7/14247 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORU:

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi İnsan Hakları Komitesi Raportörü Andreas GROSS'un Gökçeada ve Bozcaada ile ilgili hazırlanmış olduğu rapor çerçevesinde Türk Dışişleri Bakanlığının;

1- İlgili raporda, çoğunluğu yaşlı ve eski halktan olduğu vurgulanan Gökçeada'da 250, Bozcaada'da 25 kişinin yaşadığı adalarda, Gökçeada'da bir tane Yunan halkı için okul açılması talepleri karşısında (daha öncesinde var olan okullar hiçbir öğrencisi kalmadığı için kapatılmıştır) Bakanlığınız ne gibi bir çalışma yapmıştır?

2- İstimlak edilen arazi ve binaların eski sahiplerine geri verilmesi (alanın kamu yararına yada istimlak sebepleri dahilinde artık daha fazla kullanılmaması durumunda) talepleri karşısında bakanlığınızın ne gibi çalışmaları vardır?

3- Adaların bütün eski sakinlerinin ve onların torunlarının Osmanlı Kadastro arşivlerine girmelerinin sağlanması, 1936'da yapılan vergi mülkiyetinin araştırma sonuçlarına ulaşımının sağlanması ve neticesinde hak talep etmeleri halinde sonuçlarının ne olacağı noktasında bakanlığınızın görüş ve çalışmaları nelerdir?

4- Avustralya Devletinin Ankara, İstanbul İllerinin yanı sıra Çanakkale'de Konsolosluk açmasının gerekçesi nedir, Konsolosluk çalışmalarının yanı sıra ne gibi faaliyetlerde bulunmaktadır?

CEVAP:

1- Sözkonusu Rapor, "adalarda yaşamakta olan Rum kökenli halkın yeterli sayıya ulaşması durumunda, İstanbul'daki Rum azınlık okulları ile Batı Trakya'daki Azınlık okulları çizgisinde, Gökçeada'da en az bir okul açılmasına izin verilmesi" yönünde bir ibare (paragraf 9.1) içermektedir.

Gökçeada ve Bozcaada'da yaşayan Rum Ortodoks vatandaşlarımızın sayısı, sırasıyla 200 ve 20 civarında olup, nüfusun çoğu ileri yaştadır. Gökçeada ve Bozcaada'da halihazırda ilkokul çağındaki Azınlık nüfusu bulunmaması nedeniyle, adalardaki ilkokullar, öğrenci yokluğundan kapanmıştır.

2- İstimlak edilen arazi ve binaların, kamu yararına ya da istimlak sebepleri dahilinde kullanılmıyor olması durumunda eski sahiplerine iade edilmesi hususunda, sözkonusu Rapor'un kabul edilmesi sonrasında Bakanlığımıza herhangi bir talep ulaşmamıştır.

3- Avrupa Konseyi nezdinde, bahsekonu Rapor hakkındaki görüşlerimiz AKPM heyetimiz üyesi milletvekillerimizce yansıtılırken, kadastro çalışmalarının Bozcaada'da tamamlanmış, Gökçeada'da tamamlanmak üzere olduğu belirtilmiş, sözkonusu çalışmaların, Rum nüfusun mülkiyet hakları üzerinde hiçbir önyargı olmaksızın sürdürülmüş/sürdürülmekte olduğu, herhangi bir hak ihlali durumunda yargı yolunun her zaman açık bulunduğu, dolayısıyla kadastro çalışmalarına bir gözden geçirme dönemi eklenmesi ya da sürdürülen kadastro çalışmalarının durdurulması benzeri taleplerin hukuki bakımdan hiçbir şekilde kabul edilebilir olmayacağı kaydedilmiştir. Bu çerçevede, raporda yer alan "adaların eski sakinlerinin ve onların

torunlarının genelde Osmanlı Kadastro arşivlerine, özelde ise 1936'da yapılan vergi mülkiyeti araştırması sonuçlarına ulaşmalarının sağlanması" yönündeki ibarelerin (paragraf 9.3.1) yukarıda değinilen yönde sonuçlar doğuramayacağı değerlendirilmektedir.

4- I. Dünya Savaşı sırasında, 1915-1916 yılları arasında Gelibolu Yarımadası'nda Osmanlı Devleti ile İtilaf Devletleri arasında yapılan Çanakkale Savaşları sonucunda, İtilaf Devletleri geri çekilmek zorunda kalmış, iki taraf da çok ağır kayıplar vermiştir. Avustralya ve Yeni Zelanda savaşa, İtilaf Devletleri cephesinde ANZAC (Australian and New Zealand Army Corps) adıyla katılmışlardır. Savaşların yapıldığı alan, daha sonrasında Gelibolu Milli Parkı içinde korumaya alınmıştır. Savaşa katılan ulusların, Avustralya da dâhil olmak üzere bölgede, Lozan Anlaşması çerçevesinde, ulusal mezarlıkları vardır.

Çanakkale Savaşları'nın, Avustralya'nın İngiliz İmparatorluğu'ndan uzaklaşma ve ayrı bir ulus olma bilincini kazanma bakımından, ülke tarihinde ayrı bir önemi vardır. Bu nedenle, Çanakkale Kara Savaşları'nın başladığı 24-25 Nisan tarihlerinde Gelibolu Yarımadasında gerçekleştirilen Anzak Günü Anma Törenlerine her yıl Avustralya'dan en az Bakan seviyesinde katılım olmakta ve binlerce Avustralya vatandaşı atalarının savaştığı bu bölgeyi ziyaret etmektedir. Son olarak, Çanakkale Kara Savaşları'nın 95. Yıldönümünün anıldığı 25 Nisan 2010 tarihindeki törenlere Avustralya Genel Valisi Quentin Bryce ve yaklaşık 20 bin Avustralyalı katılmıştır. Ayrıca, 25 Nisan Avustralya'da Anzak Günü adıyla anılmakta ve ulusal tatil olan bu günde ülkede törenler düzenlenmektedir.

Avustralya Hükümeti, Anzak Günü Anma Törenlerine katılmak üzere ülkemize gelen Avustralyalılara konsolosluk ve danışmanlık hizmeti vermek üzere Çanakkale'de bir konsolosluk açmak istediğini gerek Dışişleri yetkililerinin açıklamaları gerek üst düzey görüşmeler ve diğer temaslar aracılığıyla çeşitli zeminlerde dile getirmiştir. 2005 yılında düzenlenen Çanakkale Savaşları'nın 90.Yıldönümünü Anma Törenleri'nin ardından, bu husustaki talep daha yoğun bir şekilde ifade edilmeye başlamıştır.

Avustralya'nın Çanakkale'de konsolosluk açma talebinin uygun görülmesinin ardından Avustralya'nın Çanakkale Konsolosu Peter Rennert 21 Mart 2006 tarihinde görevine başlamıştır. 3 Temmuz 2009 tarihinden itibaren yeni atanan Konsolos Andrew Koc-McDonald bu görevi yürütmektedir. Konsoloslüğün görev çevresi Balıkesir, Çanakkale, Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ illerini kapsamaktadır.

Ülkemizle Avustralya arasındaki siyasi ve ekonomik ilişkiler istikrarlı bir gelişme çizgisi izlemektedir. İki ülke arasında ciddi bir ticari ve ekonomik potansiyel mevcuttur ve kültürel ilişkiler karşılıklı olarak gelişmektedir. 150 bin civarında vatandaşımız veya Türk asıllı Avustralya vatandaşı Avustralya'da yaşamaktadır.

Türkiye'nin Avustralya'nın başkenti Kanberra'da Büyükelçiliği ve Melburn ve Sidney şehirlerinde olmak üzere iki Başkonsoloslugu bulunmaktadır. Avustralya'nın ise Ankara'da Büyükelçiliği, İstanbul'da Başkonsoloslugu ve Çanakkale'de Konsoloslugu vardır.

Avustralya'nın, gerek Gelibolu'da bulunan mezarlığın bakımı, gerek yıl içinde ve özellikle Nisan ayında bölgeye gelen Avustralyalılara hizmet verebilmek için, Bakanlığımın izni ve müteakabiliyet ilkesi çerçevesinde açılan Çanakkale Konsoloslugu'nun konsolosluk çalışmalarının haricinde konsolosluk göreviyle bağdaşmayacak bir faaliyette bulunduğu konusunda bugüne kadar Bakanlığıma herhangi bir bilgi intikal etmemiştir.